

Jessica's eerste gebed

Hesba Stretton

bron

Hesba Stretton, *Jessica's eerste gebed*. Met illustraties van J.H. Isings jr. G. F. Callenbach, Nijkerk 1912 (14de druk)

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/stre028jess04_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

Hoofdstuk I.

Het koffiestalletje en de eigenaar daarvan.

In een beschut en verborgen hoekje van een der vele spoorwegbruggen, die over de straten van Londen gebouwd zijn, kon men eenige jaren geleden, des morgens van vijf uur tot halfnegen, een net ingericht koffiestalletje zien. Het bestond uit een drievoet en eene plank, waarop twee groote tinnen kannen geplaatst waren, waaronder een klein vuurtje van houtskool, om de koffie warm te houden gedurende de vroege morgenuren, wanneer het werkvolk bij menigte naar de stad ging, op weg naar hun dagwerk. Dit koffiestalletje was zeer geliefd, want behalve dat het goed beschut was, hetgeen van groot belang was op regenachtige morgens, stond het in zulk een afgelegen hoekje, dat de klanten, die hun ontbijt in de open lucht gebruikten, ternauwernood werden opgemerkt; bovendien was de eigenaar van het stalletje een bedaard man, die slechts zorgde het gehaaste werkvolk vlug te bedienen, zonder hen met praatjes op te houden. Het was een lange, magere, bejaarde man, met iets eigenaardigs in zijn voorkomen, en iets ernstigs en geheimzinnigs in zijne manieren. Niemand wist wie hij was of waar hij woonde, behalve misschien de

politieagent, die elk half uur het stalletje voorbij ging, en den ernstigen man daar achter gemeenzaam toeknikte. Weinigen gaven zich de moeite onderzoek naar hem te doen, en die het deden, konden alleen te weten komen, dat hij de gereedschappen voor zijn stalletje in een naburig koffiehuis bewaarde, waar hij elken morgen om halfnegen zijn drievoet, plank en aardewerk heenkruidde; daarna sloop hij gewoonlijk met zachten tred en geheimzinnige houding als een vluchteling weg, terwijl hij menigen blik achterwaarts en om zich heen sloeg, alsof hij vreesde nagegaan te zullen worden, totdat hij ten slotte verdween onder de menigte op straat. Niemand had ooit de volhardende nieuwsgierigheid gehad, hem geheel op zijn weg naar huis te volgen, of uit te vinden hoe hij verder aan den kost kwam, maar gewoonlijk was zijn stalletje door klanten omringd, die hij met stillen ernst bediende, en die hem gaarne het gevraagde betaalden voor de verkwikkende koffie, die hij hun schonk.

Zoo had gedurende vele jaren reeds een menigte werkvolk 's morgens bij het koffiestalletje onder de spoorwegbrug stil gestaan, toen op zekeren morgen, terwijl het een oogenblik minder druk was, de eigenaar plotseling een paar zeer heldere, groote oogen gewaar werd, die op hem en de boterhammen op zijne tafel gericht waren met een blik, zoo begeerig als van eene muis, die door honger in eene val gelokt is. Een lang en mager gezicht behoorde bij die oogen; het was half bedekt door loshangend haar, dat over het voorhoofd en den hals nederviel en de eenige bedekking was voor hoofd en nek; want eene gescheurde jurk, ternauwernood vastgehouden door een paar versleten

banden, hing over de bibberende schouders van het meisje neer. Terwijl de oude man zich bukte naar eene mand achter zijn stalletje, kreeg hij twee bloote voetjes in het oog, die ineengekrompen waren door de vochtige

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

koude van de straat; het kind beurde dan ook het eene na het andere op en legde ze over elkander om zich een oogenblikkelijk gevoel van warmte te verschaffen. Wie het armoedige kind ook mocht zijn, zij sprak niet; alleen, bij elk dampend kopje koffie, dat hij uit zijne kan schonk, vlamden hare donkere oogen begeerig op, en hij kon haar met de dunne lippen hooren smakken, als proefde zij in hare verbeelding de warme, geurige koffie.

‘Kom nu!’ zeide hij eindelijk, toen er nog slechts één jongen stond die langzaam zijn ontbijt gebruikte, en hij boog over zijn stalletje heen om op zachten toon te kunnen spreken, ‘waarom stap je niet op, kleine meid? Kom, kom, je staat mij hier al lang genoeg, begrijp je?’

‘Ik wilde juist ook al gaan, mijnheer,’ antwoordde

zij, de magere schouders ophalende om haar jurk hooger aan den hals te trekken; ‘maar het regent buiten zoo, en moeder is den geheelen nacht weg geweest en heeft den sleutel meegenomen; en het is zoo heerlijk de koffie te ruiken, en de politieagent heeft mij niet verjaagd sedert ik hier sta. Hij denkt, dat ik een klant ben, die zijn ontbijt gebruikt.’ En het kind lachte spottend bij de gedachte aan zichzelf en den politieagent.

‘Je hebt zeker nog geen ontbijt gehad,’ zeide de eigenaar van het koffiestalletje op denzelfden zachten, vertrouwelijken toon, over zijn stalletje leunende, zoodat zijn gezicht bijna de magere, scherpe trekken van het kind aanraakte.

‘Neen,’ antwoordde zij koeltjes, ‘en ik zal erg hongerig zijn, tegen dat ik mijn middagmaal krijg, dat is zeker. U hebt niet vaak ergen honger, wel, mijnheer! Ik heb er nog geen pijn van in mijn ingewanden, maar tegen dat ik eten krijg zal het erg genoeg zijn, dat verzeke ik u. Ja, heel erg!’

Zij wendde zich om met een veelbeteekenend hoofdknikken, als wilde zij zeggen dat zij ervaringen in het leven had opgedaan, die hem geheel vreemd waren; maar vóór zij een half dozijn stappen gedaan had, hoorde zij de zachte stem, nu wat harder, haar roepen, en in een oogenblik was zij weêr bij het stalletje terug.

‘Kruip hier maar in,’ zeide de eigenaar met een voorzichtig gefluister, ‘hier is wat overgebleven koffie en een paar korstjes brood. Hier, maar je moogt nooit weer komen, hoor! Ik geef nooit aan bedelaars, en als je gebedeld hadt, zou ik de politie geroepen

hebben. Daar, houd je voeten bij het vuur. Nu, hoe bevalt je dat?’

Het kind zag op met een gelaat waarop de grootste voldoening te lezen stond. Zij zat op een ledige mand, met hare voeten dicht bij de pan met houtskool, en een kopje dampende koffie op haren schoot; maar haar mond was te vol om te antwoorden, behalve met een diepen hoofdknik, die onbegrensd genot uitdrukte. De man was een poos bezig met het inpakken van zijn aardewerk, maar nu en dan hield hij op om naar haar te zien, en zijn hoofd ernstig te schudden.

‘Hoe heet je?’ vroeg hij eindelijk. ‘Maar het doet er ook niet toe! Het gaat mij niet aan, hoe je heet. Wat kan mij je naam schelen!’

‘Ik heet Jessica,’ zeide het meisje, ‘maar moeder en iedereen noemt mij Jes. Het zou u wel vervelen Jes te heeten, als u in mijne plaats waart. Het is Jes hier en Jes daar, en iedereen laat mij boodschappen doen, en zij vinden er niets in mij te slaan, te schoppen en te knijpen. Kijk hier!’

Of hare armen zwart en blauw waren van de koude of door mishandeling, kon hij niet zeggen, maar hij schudde weêr ernstig met het hoofd, en het kind voelde zich aangemoedigd om voort te gaan.

‘Ik wou dat ik hier altijd kon blijven, juist zoals ik nu ben!’ riep zij. ‘Maar ik weet, dat u nu weggaat, en ik mag nooit weêr komen, of u stuurt de politie op mij af!’

‘Ja,’ zeide de eigenaar van het koffiestalletje zeer zacht, en rondziende, of er ook andere havelooze kinderen in de buurt waren, ‘als je belooft, in een

heele week niet weêr te komen en het aan niemand te zeggen, mag je nog eens komen. Ik zal je nog eens tracteeren. Maar nu moet je heengaan.'

'Ik ben al haast weg, mijnheer,' zeide zij haastig; 'maar als u soms een boodschap hebt, die ik doen kan, zou ik die heel goed doen. Laat mij iets voor u dragen.'

'Neen, neen,' riep de man, 'ga nu heen als een goed meisje, en pas op! Laat ik je een geheele week niet weer zien.'

'Goed!' antwoordde Jes, het op een loopen zettende over de beregende straat, als om hare gereede toestemming in den koop te toonen; terwijl de eigenaar van het stalletje, met menigen voorzichtigen blik om zich heen, zijne waar naar het naburige koffiehuis bracht, en gedurende het overige van den dag niet meer in de nabijheid van de spoorwegbrug werd gezien.

Hoofdstuk II.

Jessica's verzoeking.

Jessica was van haar kant aan de overeenkomst getrouw; en hoewel de ernstige, stille man onder de donkere schaduw van de brug elken morgen naar haar uitkeek, terwijl hij zijne klanten bediende, kreeg hij haar bleek gezicht en hare magere gedaante niet te zien. Maar toen de bepaalde tijd dáár was, ver-

toonde zij zich bij het stalletje, met hare hongerige oogen weder gericht op de hoopen kadetjes en boterhammen, die snel verdwenen op de aanvraag der koopers. De zaak was op het drukst, en het hongerige kind

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

stond geduldig aan den kant te wachten, tot de menigte zou slinken. Maar zoodra de naaste kerkklok acht had geslagen, kwam zij wat dichterbij het stalletje, en op een teeken van den eigenaar kroop zij tusschen de schragen van zijne tafel door, en nam hare vroegere

plaats op de ledige mand in. In zijne oogen scheen zij zelfs een weinig magerder en zeker havelooser dan te voren; en hij legde een heel broodje, een oud, dat van den voorraad van gisteren was overgebleven, op haar schoot, terwijl zij het kopje koffie aan hare lippen bracht met hare verkleumde handen.

‘Hoe heet u?’ vroeg zij, naar hem opziende met hare doordringende oogen.

‘Hoe zoo?’ vroeg hij aarzelend, alsof hij niet gaarne zooveel van zichzelf vertelde: mijn voornaam is Daniël.’

‘En waar woont u, mijnheer Daniël?’ vroeg zij.

‘Wel, nu nog mooier!’ riep hij uit, ‘als je brutaal wordt, moet je maar liever weggaan. Wat gaat het je aan waar ik woon? Ik verzeker je, dat het mij niet kan schelen, waar jij woont.’

‘Ik wilde u niet beledigen,’ zeide Jes nederig: ‘ik dacht maar dat ik wel zou mogen weten, waar een goed man, zooals u, woont. U bent een zeer goed man, nietwaar, mijnheer Daniël?’

‘Ik weet het niet,’ antwoordde hij onrustig, ‘ik ben bang van niet.’

‘O ja, dat bent u wel, en u weet het ook wel,’ vervolgde Jes. ‘U zet goed koffie, puik! en de kadetjes zijn ook best! Ik heb u honderden malen gezien, voordat u mij zag, en de politie laat u met rust, en zegt u nooit van weg te gaan. O ja! u moet een zeer goed man zijn.’

Daniël zuchtte, en zette zijn aardewerk heen en weêr, in ernstige gedachten verdiept, als peinsde hij over het begrip van goedheid van het kind. Hij zette goed koffie, en de politie liet hem ongemoeid! Dat

was waar, en toch, toen hij den voorraad stuivers natelde, dien hij in zijn sterken linnen zak bijeen verzameld had, zuchtte hij nog dieper. Hij liet opzettelijk een zijner stuivertjes op de modderige straat vallen, en ging voort de overige ijverig te tellen; terwijl hij steelsgewijze het meisje dat aan zijne voeten zat, gadesloeg. Zonder eene schaduw van verandering op haar mager gelaat bedekte zij het stuivertje met haar voet, en haalde het voorzichtig naar zich toe, terwijl zij voortging druk met hem te praten. Een oogenblik schoot er een pijnlijk gevoel door Daniëls hart, en tegelijk wenschte hij zichzelf geluk, dat hij de jonge dievegge betrapt had. Het was nu tijd om heen te gaan; maar voor hij ging, zou hij haar den blooten voet laten verzetten, en het stuivertje dat er onder verborgen lag, voor den dag doen komen, en dan zou hij haar waarschuwen, zich nooit weêr bij het stalletje te wagen. Dit was nu haar dank, dacht hij; hij had haar twee keer een ontbijt gegeven, en haar meer vriendelijkheid betoond, dan hij in vele jaren aan eenig schepsel had bewezen, en bij de eerste gelegenheid keerde zich de jonge deern tegen hem en bestal hem! Hij dacht er treurig over na, toen Jessica's opgeheven gelaat eensklaps veranderde; een hoge blos bedekte hare bleeke wangen, en de tranen kwamen haar in de oogen. Zij bukte, en het geldstuk uit de modder oprapende, veegde zij het schoon en blank op hare lompen, en legde het op het stalletje neer dicht bij zijne hand, doch zonder iets te zeggen. Daniël keek haar ernstig en doordringend aan.

‘Wat is dat?’ vroeg hij.

‘Asjeblijft, mijnheer Daniël,’ antwoordde zij,

‘het was gevallen, en u hebt het niet gehoord.’

‘Jes,’ zei hij streng, ‘zeg mij er alles van.’

‘Och, asjeblijft,’ snikte zij, ‘ik heb maar éens een stuivertje gehad; en het rolde zoo dicht bij mijn voet; en u hadt het niet gezien; en ik verborg het

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

snel; en toen dacht ik er aan, hoe vriendelijk u geweest waart, en hoe u mij bij uw vuur laat warmen; en toen kon ik het stuivertje niet langer houden. U zult mij zeker nooit weêr laten komen!?’

Daniël keerde zich een oogenblik om, zich bezig houdende met zijn kopjes en schoteltjes in de mand

te doen, terwijl Jes bevende bij hem stond en groote tranen haar langs de wangen rolden. Het prettige, donkere hoekje, met het warme vuur van houtskool, en de reuk van de koffie, was gedurende twee korte poosjes een paradijs voor haar geweest; maar zij had zich aan eene zonde schuldig gemaakt, die er haar uit zou verdrijven.

Daar buiten den boog van de spoorwegbrug strekten zich de koude, akelige straten uit, zonder vriendelijke gezichten om haar te ontmoeten, of warme kopjes koffie om haar te verkwikken; toch bleef zij treurig dralen om de woorden te hooren uitspreken, die haar zouden verbieden naar die gelukkige plaats terug te keeren.

Mijnheer Daniël keerde zich eindelijk om en ontmoette haar betraanden blik met een uitdrukking van zonderlinge aandoening op zijn eigen ernstig gelaat.

‘Jes,’ zeide hij, ‘ik zou het nooit hebben kunnen doen. Maar je mag hier elken Woensdagmorgen komen, daar het heden Woensdag is, en er zal altijd een kopje koffie voor je zijn.’

Zij dacht, dat hij meende, dat hij het stuivertje niet onder zijn voet zou hebben kunnen verbergen, en ging heen, een weinig bedroefd en verlegen, niettegenstaande hare groote vreugde, bij het vooruitzicht van zulk eene tractatie elke week; terwijl Daniël, nadenkende over den strijd, die in het binnenste van het kind moest hebben plaats gehad, zijn weg ging, van tijd tot tijd het hoofd schuddende en bij zichzelf mompelende: ‘Ik zou het nooit hebben kunnen doen; ik zou het nooit hebben kunnen doen.’

Hoofdstuk III.

Een oud vriend in een nieuw kleed.

Week aan week, gedurende de drie laatste maanden van het jaar, verscheen Jessica elken Woensdag bij het koffiestalletje, en, nadat zij geduldig had gewacht tot ieder met ontbijten gedaan had, kreeg zij hare portie van de liefdadigheid van haren nieuwen vriend. Na verloop van eenigen tijd liet Daniël haar iets van zijne vracht naar het koffiehuis dragen, maar hij stond haar nooit toe hem verder te volgen, en lette er altijd op, dat zij uit het gezicht was, eer hij zich in het verwarde doolhof van straten, in de richting van zijn huis, begaf. Ook moedigde hij haar niet aan om hem vragen te doen; en gewoonlijk werden er slechts weinig woorden tusschen hen gewisseld gedurende Jessica's ontbijt.

Wat Jessica's tehuis betrof, zij maakte er geen geheim van; en Daniël zou haar hebben kunnen volgen, wanneer hij maar wilde. Het was een holle ruimte, die eens een hooizolder geweest was, boven den stal van een oude herberg, waarin twee ezels gestald werden, het eigendom van fruitkoopers, die beneden op de binnenplaats woonden. Men ging naar boven langs een houten ladder, waarvan de sporten zwak en gebroken waren, en die door een valluik naar den hooizolder voerde. Het inwendige van dit tehuis was even akelig en ongeriefelijk als de stal beneden, met slechts een stroobed tot ligging, en eenige steenen

en planken tot huisraad. Alles, wat verpand kon worden, was sedert lang verdwenen, en de moeder van Jessica betreurde het dikwijls, dat zij niet op dezelfde wijze over haar kind kon beschikken. Toch was Jessica haar nauwelijks tot last. De tijden dat hare moeder haar van voedsel en kleeding voorzag, waren lang voorbij, en het arme kind moest door bedelen trachten haar treurig leventje in stand te houden.

Jessica was de slavin en de boodschaploopster van de buurt, en terwijl hare moeder haar sloeg, en hare talrijke meesters haar met werk overlaadden en haar mishandelden, was haar leven zeer hard. Maar nu had zij altijd den Woensdagmorgen om op te rekenen en aan te denken, en spoedig opende zich voor haar een tweede tooneel van verwondering en genot.

Jessica was ver van huis gedwaald in de vroege schemering van een winteravond, na eene geweldige uitbarsting van haar beschonken moeder, en zij snikte nu en dan nog hevig van pijn en vermoeienis, toen zij een weinig voor zich uit de lange, welbekende gedaante van mijnheer Daniël ontdekte. Hij was in het zwart gekleed, met een witte das, en stapte met snelle, doch afgemeten schreden langs de verlichte straat. Jessica durfde hem niet aan te spreken, maar zij volgde hem op eenigen afstand, tot hij weldra stilhield bij het ijzeren hek van een groot gebouw, en dit ontsluitende, naar den gewelfden ingang liep, vervolgens met een zwaren sleutel de vleugeldeuren opensloot, en naar binnen ging. Het kind sloop achter hem aan, maar stond eenige oogenblikken bevend stil op den drempel, tot het flikkeren van een daar-

binnen aangestoken licht haar noopte, zich eenige schreden verder te wagen, en een met rood saai bedekte binnendeur open te stooten, doch slechts zoo ver, dat zij in staat was naar binnen te zien. Toen,

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

langzamerhand moediger geworden, kroop zij er zelve door, terwijl zij de deur zachtjes achter zich toe trok. De ruimte was half donker, maar Daniël stak al de

gaslichten aan, en elk oogenblik werd de verlichting schitterender. Zij stond in een met een tapijt belegde koorgang, met hooge eikenhouten banken aan elke zijde, bijna zoo zwart als ebbenhout. Een galerij van

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

hetzelfde donkere, oude eikenhout was rondom aan den muur aangebracht, rustende op zware pilaren, achter eene waarvan zij half verborgen was. Met levendige oogen staarde zij Daniël na toen hij de trappen van den preekstoel beklom, en daar de lichten opstak, zoodat zich aan haar verbaasden blik de schitterende pijpen van een daarachter geplaatst orgel vertoonden. Spoedig daarna verdween de langzame en zachtlopende koster een minuut of twee in de sacristie, en Jessica, van deze korte afwezigheid gebruik makende, schoof stilletjes voort achter de donkere banken, tot zij de trappen bereikte van het orgel met zijn gouden pronk. Maar op dit oogenblik verscheen mijnheer Daniël weer, gehuld in een lang kleed van zwart serge; en terwijl zij als aan de plaats genageld scheen, bij het zien van

het vreemde voorkomen van haar beschermer, viel zijn oog op haar, en ook hij bleef een oogenblik sprakeloos staan, met eene uitdrukking van verbazing en schrik op zijn ernstig gelaat.

‘Vooruit,’ zeide hij barsch, zoodra hij zijne tegenwoordigheid van geest terug had gekregen, ‘je moet maken dat je wegkomt. Dit is geen plaats voor jou en je gelijken. Het is voor dames en heeren, dus moet je gauw weggaan, voordat er iemand komt. Hoe heb je den weg hierheen gevonden?’

Hij was zeer dicht bij haar gekomen, en bukte zich om haar de woorden in het oor te fluisteren, terwijl hij onrustig het oog op den ingang bleef houden. Jessica nam gretig het woord:

‘Moeder heeft mij geslagen,’ zeide zij, ‘en mij de deur uitgezet, en ik zag u hier, daarom ben ik u gevolgd. Ik zal dadelijk weggaan, mijnheer Daniël, maar het is een prettige plaats. Wat komen de heeren en dames hier doen? Vertel mij dat nog even en dan zal ik hard weglopen.’

‘Zij komen hier om te bidden,’ fluisterde Daniël.

‘Wat is bidden?’ vroeg Jessica.

‘Maar kind!’ riep Daniël in groote verlegenheid.

‘Wel, zij knielen in die banken; de meesten echter blijven zitten; en de dominee op den preekstoel zegt aan God wat zij noodig hebben.’

Jessica zag hem aan met zulk eene uitdrukking van verwondering, dat een flauwe glimlach op het ernstig gelaat van den koster speelde.

‘Wat is een dominee en God?’ zeide zij, ‘en hebben dames en heeren iets noodig? Ik dacht dat zij alles hadden wat zij behoeven, mijnheer Daniël.’

‘O!’ riep Daniël, ‘maar nu moet je weggaan, begrijp je. Zij zullen dadelijk komen, en zij zouden zich ergeren, als zij een havelooze, kleine heidin, gelijk jij bent, hier zagen. Dit is de preekstoel, waar de dominee staat en voor hen preekt; daar zijn de banken, waar zij naar hem zitten te luisteren, of misschien gaan slapen; daar is het orgel, dat speelt, terwijl zij zingen. Dáár, nu heb ik je alles verteld, en je moogt nooit weerkomen, nooit.’

‘Mijnheer Daniël,’ zeide Jessica, ‘ik begrijp er niets van. Is er niet een donker hoekje ergens, waar ik mij zou kunnen verstoppen?’

‘Neen, neen!’ viel Daniël haar ongeduldig in de rede, ‘wij kunnen hier geen kleine heidin, zonder hoed of schoenen aan, gebruiken. Kom nu, het is nog maar een kwartier, en ieder oogenblik kan er iemand komen. Ga nu gauw heen!’

Jessica verwijderde zich langzaam naar de roode deur, terwijl zij menigen verlangenden blik achterwaarts sloeg; maar mijnheer Daniël stond aan het einde van de koorgang, haar ontevreden aanzierend, zoo dikwijls zij omzag. Zij bereikte eindelijk het portaal, maar reeds naderde er iemand de kerkdeur, en onder een der lantaarns van het hek stond een van hare natuurlijke vijanden: een politieagent. Haar hart klopte snel, maar zij was bij de hand, en in een oogenblik ontdekte zij eene schuilplaats achter een van de deuren, waar zij in kroop om veilig te zijn, totdat het pad vrij zou wezen, en de politieagent verder zou zijn gegaan.

De gemeente begon spoedig op te komen. Zij hoorde het ruischen van zijden japonnen, en kon de

heeren en dames zien voorbijgaan langs de nis tusschen de deur en den deurpost, waar zij zich bevond. Eens waagde zij het een harer magere, kleine vingers uit te steken en een fluweelen mantel aan te raken, terwijl de dame die hem droeg, voorbijging, maar niemand betrapte haar op de daad, of vermoedde hare tegenwoordigheid achter de deur. Zij kon zien dat mijnheer Daniël het heel druk had met den menschen hunne plaatsen aan te wijzen; maar er bleef eene uitdrukking van ongerustheid op zijn gelaat, en telkens keek hij angstig naar buiten in de duisternis, en vroeg zelfs eens aan den politieagent, of hij niet een haveloos kind had zien rondloopen. Na een poos begon het orgel te spelen, en Jessica, in haar schuilhoek gezeten luisterde verrukt naar de liefelijke muziek. Zij wist niet wat haar deed schreien, maar de tranen kwamen zoo overvloedig, dat het niet hielp, of zij de hoeken van hare oogen al met hare harde knokkels afveegde; daarom ging zij op den grond liggen, bedekte haar gelaat met de handen, en weende zonder terughouding. Toen het zingen gedaan was, kon zij slechts een verward geluid opvangen, als van eene stem, die sprak. Het portaal was nu ledig, en de roode deuren waren gesloten. Ook de politieagent was verdwenen. Dit was het oogenblik om te ontsnappen. Zij stond van den grond op met een gevoel van vermoeidheid en droefgeestigheid; en terwijl zij weemoedig dacht aan het licht, de warmte en de muziek daar binnen de gesloten deuren, stapte zij naar buiten in de koude, donkere straat, en keerde met een bezwaard gemoed langzaam huiswaarts.

Hoofdstuk IV.

Kijkjes in het tooverland.

Dit was niet de laatste maal, dat Jessica zich achter de met saai bedekte deur verborg. Zij kon de dringende begeerte niet weerstaan, om telkens opnieuw dit geheimzinnig en gevaarlijk genot te smaken, en Zondag aan Zondag wachtte zij in de donkere straten het oogenblik af, waarop zij ongemerkt kon binnensluipen. Zij leerde spoedig den juisten tijd kennen, wanneer Daniël bezig was de lichten op te steken, vóórdat de politieagent zijne plaats aan den ingang innam, alsmede het oogenblik wanneer het geraden was te vertrekken. Soms lachte het kind zacht bij zichzelf tot zij schudde van onderdrukte vroolijkheid, als zij Daniël, onbewust van hare tegenwoordigheid, in het portaal zag staan met zijn ernstig gelaat en deftige houding, om de gemeente te ontvangen, evenals hij zijne klanten aan het koffiestalletje ontving. Zij leerde den dominee van aangezicht kennen, den langen, mageren, bleeken heer, die door een zijdeur inging, met gebogen hoofd, als ware hij in gedachten verzonken, terwijl twee kleine meisjes, ongeveer van haar leeftijd, met ernstige en toch vriendelijke gezichtjes, hem volgden. Jessica stelde groot belang in de kinderen van den dominee. De jongste was blond, de oudste was bijna zoo groot als zij zelve, en had even donkere oogen en haar; maar o! hoe duidelijk was het te zien, dat zij door liefderijker handen werden ver-

zorgd. Soms, wanneer zij voorbijgegaan waren, sloot zij de ogen, en dacht er over na, wat zij toch wel zouden doen in de hooge, donkere banken daar binnen, waar geen plaats was voor een haveloos kind met bloote voeten, zooals zij; en nu en dan eindigden hare overdenkingen in een snik, dien zij genoodzaakt was te onderdrukken.

Het was een onuitsprekelijke verlichting voor Daniël, dat Jessica hem niet met vragen lastig viel, zooals hij gevreesd had, als zij 's Woensdagmorgens om haar ontbijt kwam; maar zij was daar te schrander en te slim toe. Zij had veel liever, dat hij maar vergat dat zij er ooit geweest was, en spoedig werd haar wensch vervuld, en was Daniël niet meer ongerust, terwijl hij de lampen opstak, dat hij het verwilderd gelaat van het kind voor zich zou zien opdagen.

Maar de lichte zomeravonden naderden, en Jessica voorzag met schrik, dat hare Zondagsvreugde weldra zou ophouden. Het gevaar van ontdekt te worden werd elke week grooter, want de zon ging later onder, en er zou geen kans zijn om ongemerkt naar binnen te gaan bij het volle daglicht. Reeds was er voorzichtigheid en behendigheid noodig, om op het rechte oogenblik gedurende de schemering binnen te sluipen; toch kon zij het nog niet opgeven, en indien zij niet gevreesd had, mijnheer Daniël boos te maken, zou zij besloten hebben er mee voort te gaan tot zij ontdekt werd. Zij konden haar toch niet erg straffen, omdat zij in het portaal eener kerk gestaan had.

Jessica werd echter ontdekt vóór de donkere avonden geheel voorbijgegaan waren. Het gebeurde op een avond dat de kinderen van den dominee, wat vroeger

t.o. 25

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

dan gewoonlijk naar de kerk komende, een kleine, havelooze gedaante met bloot hoofd en bloote voeten, snel voor hen uit de stoep zagen opstappen, en in het portaal verdwijnen. Zij stonden stil, zagen elkander aan, en toen, hand in hand, terwijl hun hart hevig klopte en zij beurtelings bleek en rood werden, volgden zij dit vreemde, nieuwe lid van huns vaders gemeente. De koster was nergens te vinden, maar hare vlugge oogen ontdekten den afdruk van natte kleine voeten, die den schoonen vloer vóór haar betreden hadden, en in een oogenblik ontdekten zij Jessica, achter de deur zittende.

‘Laat ons Daniël Standring roepen,’ zeide Winnie, het jongste meisje, zich aan hare zuster vastklemmende; maar zij had hardop gesproken; Jessica hoorde haar, en eer zij een voet kon verzetten, stond zij voor haar met een ernstig en smeekend gelaat.

‘O! laat mij niet weggagen,’ riep zij; ‘ik ben een heel arm meisje, en dit is al het plezier, dat ik heb. Ik heb u honderden malen gezien met dien langen heer, die voorovergebogen loopt; en ik dacht niet, dat u mij zoudt wegsturen. Ik doe geen kwaad achter de deur, en als mijnheer Daniël mij ontdekt, zal hij mij geen koffie meer geven.’

‘Meisje,’ zeide het oudste kind, op bedaarden, ernstigen toon, ‘wij willen niet onvriendelijk jegens je zijn, maar wat kom je hier doen, en waarom kruip je weg achter die deur?’

‘Ik hoor de muziek zoo gaarne,’ antwoordde Jessica, ‘en ik wou graag weten wat bidden is, en de dominee en God. Ik weet, dat het alleen voor dames en heeren is, en mooie kinderen, zooals u; maar ik wou zoo

graag eens naar binnen gaan en zien, wat u doet.’

‘Je zult bij ons in de bank zitten,’ riep Winnie op levendigen, bewogen toon; maar Jeanne legde hare hand op den uitgestreken arm van hare zuster, met een blik op Jessica's havelooze kleeding en verwarde haren. De zaak was moeielijk genoeg om haar verlegen te maken. De kleine verworpeling was blijkbaar te morsig en te verwaarloosd, dan dat zij haar konden noodigen om naast haar, in hare met rood fluweel overtrokken bank te zitten, en er kwamen geen arme menschen in de kerk, waar zij naast had kunnen zitten. Maar Winnie zag hare oudere zuster, met een blos op de wangen en een blik vol verontwaardiging, verwijtend aan.

‘Jeanne,’ zeide zij, haar Testament openende en haastig doorbladerende, ‘dit was papa's tekst eenigen tijd geleden: “want zoo in uwe vergadering kwam een man, met een gouden ring aan den vinger, in een sierlijke kleeding, en er kwam ook een arm man in, met slechte kleeding; en gij zoudt aanzien dengene, die de sierlijke kleeding draagt, en tot hem zeggen: zit gij hier op eene eerlijke plaats! en zoudt zeggen tot den armen: sta gij daar! of: zit hier onder mijne voetbank! Hebt gij dan niet in uzelf een onderscheid gemaakt, en zijt rechters geworden van kwade overleggingen?” Als wij dit meisje niet in onze bank nemen, hebben wij het geloof van onzen Heere Jezus Christus, den Heer der heerlijkheid, *met aanneming des persoons.*’

‘Ik weet niet wat te doen,’ antwoordde Jeanne zuchtende, ‘de Bijbel schijnt duidelijk, maar ik ben

zeker, dat papa het niet gaarne zou hebben. Laat ons het den koster vragen.'

'O neen, neen!' riep Jessica, laat mijnheer Daniël mij niet zien. Ik zal heusch niet weêr komen, en ik zal beloven, dat ik niets zal trachten uit te vinden van God en den dominee, als u mij maar wilt laten gaan.'

'Maar meisje,' zeide Jeanne op vriendelijken, doch ernstigen toon, 'wij moeten je leeren, wie God is, als je Hem niet kent. Onze papa is de dominee, en als je met ons meê wilt gaan, zullen wij hem vragen, wat wij doen moeten.'

'Zal mijnheer Daniël mij zien?' vroeg Jessica.

'Papa is alleen in de sacristie,' antwoordde Jeanne, 'en hij zal ons allen zeggen wat wij moeten doen. Je zult niet bang voor hem zijn, wel?'

'Neen,' zeide Jessica vroolijk, de kinderen van den dominee volgende, terwijl zij haar langs de kerk naar de sacristie geleidden. 'Het is niet zulk een verschrikkelijk persoon,' zeide Winnie, haar bemoedigend aanzien, terwijl Jeanne zachtjes aan de deur tikte, en zij eene stem hoorde zeggen: 'Kom binnen.'

Hoofdstuk V.

Een nieuwe wereld opent zich.

De dominee zat in een gemakkelijken stoel voor een helder vuur, met een gezangboek in zijne hand, dat hij sloot, toen de drie kinderen in de geopende deur te

voorschijn traden. Jessica had zijn bleek en peinzend gelaat dikwijls uit haar schuilhoek gezien, maar zij had nooit den scherpen, ernstigen, doordringenden blik zijner oogen ontmoet, die al hare ellende scheen te doorzien, en terstond de geheele geschiedenis van haar treurig leven scheen te lezen. Maar voor zij de oogen kon nederslaan, of een eerbiedige buiging kon maken, blonk in het gelaat van den dominee zulk een glans van medelijdende teederheid, dat zij de oogen op hem gevestigd hield en nieuwen moed vatte. Zijne kinderen liepen naar hem toe, terwijl zij Jessica op de mat bij de deur lieten staan, en met levendige woorden en gebaren vertelden zij hem, in welke moeilijkheid zij zich bevonden.

‘Kom hier, meisje,’ zeide hij, en Jessica liep over den bekleeden vloer tot zij vlak voor hem stond met over elkander geslagen armen, en oogen, die hem vrijmoedig aanzagen.

‘Hoe is je naam, mijn kind?’ vroeg hij.

‘Jessica,’ antwoordde zij.

‘Jessica,’ herhaalde hij met een glimlach, ‘dat is een rare naam.’

‘Moeder placht als “Jessica” in de komedie te spelen, mijnheer,’ zeide zij, ‘en ik placht eene fee te zijn in de pantomime, tot ik groot en leelijk werd. Als ik mooi ben, wanneer ik grooter word, zegt moeder, dat ik ook zal spelen, maar ik moet nog lang wachten. Bent u de dominee, mijnheer?’

‘Ja,’ antwoordde hij, opnieuw glimlachende.

‘Wat is een dominee?’ vroeg zij.

‘Een knecht,’ hernam hij, nadenkend in de roode sintels van het vuur starende.

‘Papa!’ riepen Jeanne en Winnie op een toon van verbazing, maar Jessica bleef den dominee aankijken, die haar nu weder in de heldere oogen zag.

‘Maar van wien bent u dan knecht, mijnheer?’ vroeg zij.

‘De knecht van God en van de menschen,’ antwoordde hij plechtig. ‘Jessica, ik ben ook uw knecht.’

Het kind schudde met het hoofd en lachte met een schellen lach; zij keek de kamer rond en naar de mooie kleren van de dochters van den dominee, terwijl zij hare lompen dichter om zich heen trok en een weinig bibberde, als voelde zij een vlaag van den oostenwind, die scherp door de straten woei. Het geluid van haar schellen, kinderlijken lach deed het hart van den dominee pijnlijk aan, en de tranen brandden onder zijne oogleden.

‘Wie is God?’ vroeg het kind. ‘Als moeder goed gemutst is, zegt zij somtijds: ‘God zegen ons!’ ‘Kent u Hem, dominee?’

Maar voor hij tijd had te antwoorden, werd de deur, die toegang gaf tot de kerk, geopend, en Daniël stond op den drempel. Eerst keek hij effen vóór zich, maar toen werd zijn ernstig gelaat doodsbleek, en hij hield de deur vast om zich te ondersteunen, tot hij zijne spraak en zijne tegenwoordigheid van geest herkreeg. Jessica keek ook rond, onthutst en besluiteloos, alsof zij wilde ontvluchten of zich verstoppen. De dominee sprak het eerst.

‘Jessica,’ zeide hij, ‘er is een plaats dicht onder den preekstoel, waar gij moogt zitten, en waar ik u al den tijd kan zien. Wees een goed meisje en luister, dan zult gij iets van God hooren. Standing, plaats

dit kleine meisje vóór de banken, bij de trappen van den preekstoel.’

Maar eer zij het van louter vreugde nog kon gelooven, bevond Jessica zich in de kerk, tegenover het schitterende orgel, dat eene zachte melodie deed hooren. Niet ver van haar keken Jeanne en Winnie over haar bank heen met vriendelijke lachjes en blikken. Het was duidelijk, dat de oudste dochter van den dominee over haar gedrag bekommerd was, en zij maakte driftige teekens, wanneer zij moest opstaan en knielen; maar Winnie vergenoegde zich met tegen haar te glimlachen, zoo dikwijls haar hoofd boven de bank uitstak. Jessica was gelukkig, maar niet in het minst verlegen. De heeren en dames waren eigenlijk precies als de menschen, die zij dikwijls gezien had, toen zij eene fee was in de komedie, en spoedig werd hare aandacht geboeid door den dominee, wiens oogen dikwijls op haar rustten, terwijl zij vurig, en met opgeheven gelaat naar hem opzag. Zij kon nauwelijks een woord verstaan van hetgeen hij zeide, maar zij hoorde gaarne het geluid zijner stem, en zag ook gaarne het teeder medelijden op zijn gelaat, wanneer hij op haar neerzag. Daniël liep dikwijls heen en weer met eene uitdrukking van onrust en misnoegen op zijn gelaat, maar zij was onbewust van zijne tegenwoordigheid. Jessica was in spanning om te weten wat een dominee en God waren.

Hoofdstuk VI.

Het eerste gebed.

Toen de dienst geëindigd was, daalde de dominee van den preekstoel, juist toen Daniël op het punt stond

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

Jessica weg te zenden. Maar de predikant nam haar bij de hand voor de oogen der geheele gemeente, en leidde naar in de sacristie, waar Jeanne en Winnie hem spoedig volgden. Hij was vermoeid van zijn dagwerk,

en zijn bleek gelaat was bleeker dan ooit, toen hij Jessica voor zijn stoel plaatste, waarin hij zich met eene uitdrukking van vermoeidheid nederwierp; maar met het hoofd op de hand leunende, zeide hij op zachten maar duidelijken toon: ‘Heere, deze zijn de lammeren uwer kudde. Help mij uwe lammeren te weiden!’

‘Kinderen,’ zeide hij met een glimlach op zijn vermoeid gelaat, ‘het is geen gemakkelijke zaak God te kennen. Maar dit ééne weten wij, dat Hij onze Vader is; - mijn Vader en uw Vader, Jessica. Hij heeft u lief en zorgt voor u, meer dan ik voor deze mijne meisjes.’

Hij glimlachte tegen haar en zij tegen hem met eene uitdrukking, die Jessica gevoelde en verstond, en die haar tevens bedroefd maakte. Zij beefde een weinig, en het oor van den dominee ving duidelijk het geluid op van een flauwen maar bitteren zucht.

‘Ik heb mijn vader nooit gekend,’ zeide zij treurig.

‘God is uw Vader,’ antwoordde hij zeer zacht. ‘Hij weet alles, wat u betreft, omdat Hij overal tegenwoordig is. Wij kunnen Hem niet zien, maar wij hebben slechts te spreken, en Hij hoort ons; en wij mogen Hem alles vragen, wat wij noodig hebben.’

‘Wil Hij hebben, dat ik tot Hem spreek, evenals deze mooie kinderen, die schoon zijn en mooie kleêren hebben?’ vroeg Jessica, angstig naar hare bemodderde voeten en haar vuile, gescheurde jurk ziende.

‘Ja,’ zeide de dominee glimlachende en nochtans zuchtende, ‘gij moogt Hem op dit oogenblik vragen, wat gij noodig hebt.’

Jessica keek in de kamer rond met groote, wijd geopende oogen, als trachtte zij God te zien; maar

toen sloot zij hare oogen stijf dicht, en haar hoofd over hare hand heen buigende, zooals zij den dominee had zien doen, zeide zij: ‘O God! ik wou U graag kennen. En wilt Gij, as-je-blijft, mijnheer Daniël betalen voor al de warme koffie die hij mij gegeven heeft?’

Jeanne en Winnie luisterden met onuitsprekelijke verbazing, maar de tranen stonden den dominee in de oogen, en hij zeide ‘Amen’ op het eerste gebed van Jessica.

Hoofdstuk VII.

Moeilijke vragen.

Daniël had geen gelegenheid om met Jessica te spreken, want nadat hij gewacht had, tot de dominee de sacristie had verlaten, bemerkte hij, dat zij door de zijdeur was heengegaan. Hij moest dus tot Woensdagmorgen wachten, en het gezicht van haar mager gelaat was hem welkom, toen hij het peinzend over het koffiestalletje zag heenkijken. Toch had hij besloten haar te verbieden terug te komen, en haar met de politie te dreigen, als hij haar ooit weer in de kerk betrapte, waar hij zich voornam in het vervolg scherper toe te zien. Maar vóór hij kon spreken was Jessica onder het stalletje doorgekropen, en had hare oude plaats op de omgekeerde mand ingenomen.

‘Mijnheer Daniël,’ zeide zij, ‘heeft God u al voor mijne slokjes koffie betaald?’

‘Mij betaald,’ herhaalde hij, ‘God? Neen.’

‘Wel, dan zal Hij het doen,’ antwoordde zij, veelbeteekenend met het hoofd knikkende, ‘wees niet bang voor uw geld, mijnheer Daniël, ik heb het Hem dikwijls gevraagd, en de dominee zegt, dat Hij het zeker doen zal.’

‘Jes,’ zeide Daniël streng, ‘heb je den dominee van mijn koffiestalletje verteld?’

‘Neen,’ antwoordde zij met een helderen glimlach, ‘maar ik heb het God honderden malen sedert Zondag gezegd, en Hij zal u zeker binnen een dag of twee betalen.’

‘Jes,’ vervolgde Daniël nu wat vriendelijker, ‘ik merk wel dat je een verstandig meisje bent, en daarom zal ik je nu ook vertrouwen, begrijp je? Je moet nooit een woord van mij en mijn koffiestalletje reppen, omdat de menschen in onze kerk zeer voornaam zijn, en zij zouden het misschien beneden mij vinden, dat ik een koffiestalletje houd. Zeer waarschijnlijk zouden zij zeggen, dat ik geen koster kan blijven, en ik zou daardoor veel geld verliezen.’

‘Waarom houdt u het stalletje dan?’ vroeg Jessica.

‘Zie je niet hoeveel stuivers ik elken morgen krijg?’ zeide hij, zijn linnen zak schuddende. ‘Ik verdien jaarlijks veel geld daarmee.’

‘Wat doet u met zooveel geld?’ vroeg zij, ‘geeft u het aan God?’

Daniël antwoordde niet, maar de vraag drong als een dolksteek door zijn hart.

‘Wat deed hij met zooveel geld?’ Hij dacht aan de eenzame kamer, die

hij alleen bewoonde, ver van de spoorwegbrug, met slechts weinige gemakken, maar waar een sterke en goed gesloten lessenaar stond, waarin zijn kasboek en zijne kwitanties voor geld, dat hij op interest had uitgeleend, en een zak met goudstukken, waarvoor

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

hij beide des Zondags en door de week had gezwoegd!

Hij kon zich niet herinneren, dat hij ooit iets had weggegeven, behalve de overgeschoten koffie en de oudbakken kadetjes, waarvoor Jessica God bad, hem te betalen. Hij kuchte, schraapte zijn keel en wreef zijne oogen, en toen, met zenuwachtige en aarzelende

vingers, nam hij een stuivertje uit zijn zak en liet het in Jessica's hand glijden. 'Neen, neen, mijnheer Daniël,' zeide zij, 'ik wil niet, dat u mij een van uwe stuivertjes geeft. Ik wil, dat God u betalen zal.'

'Ja, Hij zal mij betalen,' mompelde Daniël, 'er zal spoedig een dag van afrekening komen.'

'Houdt God dagen van afrekening?' vroeg Jessica. 'Ik placht veel van de afrekeningsdagen te houden, toen ik eene fee was.'

'Ja, ja,' antwoordde hij, 'maar weinig menschen houden van den dag van afrekening met God.'

'Maar u zult blijde zijn, nietwaar?' zeide zij.

Daniël verzocht haar, met haar ontbijt voort te gaan, en overwoog toen de gedachten, die hare vragen bij hem hadden opgewekt. Zijn geweten zeide hem, dat hij niet blijde zou zijn, den dag van verantwoording bij God te zien aanbreken.

'Mijnheer Daniël,' zeide Jessica, toen zij op het punt waren te scheiden, en hij het stuivertje, dat hij haar gegeven had, niet wilde terugnemen, 'als het u niet schelen kan, zou ik gaarne morgenochtend een kopje koffie bij u komen koopen, zooals de klanten, begrijpt gij, en ik zal Zondag geen woord van het stalletje aan den dominee zeggen; wees maar niet bang.'

Zij knoopte het stuivertje zorgvuldig in een punt van haar jurk, en met een vroolijken glimlach op haar mager gelaat, huppelde zij het beschutte hoekje onder de brug uit, en was spoedig uit Daniëls gezicht.

t.o. 37

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

Hoofdstuk VIII.

Een onverwachte bezoeker.

Toen Jessica de straat bereikt had, waar hare armelijke woning gelegen was, bemerkte zij een buitengewone levendigheid onder de bewoners, waarvan eene groep zich verzameld had om een langen heer, dien zij dadelijk als den dominee herkende. Zij baande zich een weg door hun midden, en het gelaat van den dominee verhelderde, toen zij zich aan hem vertoonde. Hij volgde haar door den langen ingang, over de morsige plaats, door den stal, waar de ezels juist niet waren, de krakende sporten van de ladder op naar den ellendigen hooizolder, waar de dakpannen stukgewaaid, en de gebroken glasruiten met vodden en papier gestopt waren. Dicht bij de oude, geroeste kachel, die tot verwarming diende als er vuur was, lag een korte plank over een paar steenen, en hierop ging de dominee zitten, terwijl Jessica op den grond voor hem zat.

‘Jessica,’ zeide hij op treurigen toon, ‘woon je hier?’

‘Ja,’ antwoordde zij, ‘maar wij hadden een mooiere kamer dan deze, toen ik eene fee was, en moeder in de komedie speelde, en wij zullen het beter hebben, als ik groot ben, ten minste, als ik mooi genoeg ben, om evenals zij te spelen.’

‘Mijn kind,’ zeide hij, ‘ik ben gekomen om je moeder te vragen, je school te laten gaan in eene

prettige plaats, buiten op het land. Zou zij je laten gaan?’

‘Neen,’ antwoordde Jessica, ‘moeder zegt, dat zij mij nooit wil laten leeren lezen of naar de kerk gaan; zij zegt, dat ik dan nergens meer toe zou deugen. Maar zij weet niets van uwe kerk, want het is zoo ver weg, en zij heeft mij nog niet betrappt. Zij is 's Zondags altijd erg dronken.’

Het kind sprak op eenvoudigen toon, alsof alles, wat zij zeide, zoo vanzelf sprak; maar de dominee huiverde, en keek door de gebroken ruit naar de kleine, donkere wolk, die voorbij dreef.

‘O, wat kan ik daar aan doen,’ zuchtte hij, meer tot zich zelf sprekende.

‘Niets, mijnheer,’ zeide Jessica, ‘laat mij u maar alleen 's Zondags komen hooren, en vertel mij van God. Als u mij mooie kleeren gaaft, zooals die van uwe meisjes, zou moeder ze maar voor jenever verpanden. U kunt niets voor mij doen.’

‘Waar is je moeder?’ vroeg hij.

‘Uit, naar een prettig feestje,’ zeide Jessica, ‘en zij zal in een paar dagen niet thuis komen. Maar zij zal toch niet naar u luisteren. Er is al eens een stadszending hier geweest, maar zij heeft hem de trap afgegooid, zoodat hij bijna dood was. Ze plachten moeder de helleveeg te noemen in de komedie, en niemand durfde haar iets in den weg te leggen.’

De dominee zweeg eenige oogenblikken, in pijnlijke gedachten verzonken, want zijn blik werd duister als hij de ellendige kamer rondzag, en zijn gelaat droeg eene uitdrukking van droefgeestigheid en teleurstelling. Eindelijk sprak hij weêr.

‘Wie is mijnheer Daniël, Jessica?’ vroeg hij.

‘O,’ zeide zij gevat, ‘hij is maar een vriend van mij, die mij slokjes koffie geeft. U kent toch niet alle mensen in Londen, mijnheer!’

‘Neen,’ antwoordde hij glimlachend, ‘maar houdt hij een koffiestalletje?’

Jessica knikte met het hoofd, daar zij dit minder gevaarlijk achtte dan spreken.

‘Wat kost een kopje koffie?’ vroeg de dominee.

‘Een heel kopje kost een stuiver,’ antwoordde zij snel, ‘maar men kan ook een half kopje krijgen, en er zijn kadetjes van een stuiver en van een halven stuiver.’

‘Goede koffie en kadetjes?’ vroeg hij weder met een glimlach.

‘Puik!’ hernam Jessica met de lippen smakkende.

‘Wel,’ vervolgde de dominee, ‘zeg dan aan je vriend, dat hij je elken morgen een heel kopje koffie en een stuiversbroodje geeft, en dat ik het hem betalen zal, zoo dikwijls hij bij mij om het geld wil komen.’

Jessica's gelaat straalde van vreugde, maar een oogenblik later werd het weder bewolkt, toen zij aan Daniëls geheim dacht, en hare lippen beefden, toen zij het teleurgestelde antwoord gaf.

‘Mijnheer,’ zeide zij, ‘ik ben zeker, dat hij niet zal kunnen komen; o neen! hij zal het niet kunnen doen. Het is zoo ver, en mijnheer Daniël heeft overvloed van klanten. Neen, hij zou nooit om het geld bij u komen.’

‘Jessica,’ antwoordde hij, ‘ik zal je zeggen, wat ik doen wil. Ik zal je elken Zondag twaalf stuivers toevertrouwen, als je mij beloven wilt, die aan je vriend

te geven, den eersten keer, dat je hem ziet. Ik zal het zeker te weten komen, als je mij bedriegt.'

En de scherpe, doordringende oogen van den dominee staarden in die van Jessica, en wederom kwam de teedere, medelijdende glimlach op zijn gelaat.

'Ik kan anders niets voor je doen?' zeide hij op vragenden, treurigen toon.

'Neen, dominee,' antwoordde Jessica, 'vertel mij maar alleen van God.'

'Ik zal je nu één ding van Hem vertellen,' antwoordde hij. 'Als ik je in mijn huis nam, om bij mijne kleine meisjes te wonen, zou je gewasschen en nieuw gekleed moeten worden, om je daar geschikt voor te maken. God wilde ons bij Hem in den hemel doen wonen, maar wij waren zoo zondig, dat wij er nooit geschikt toe zouden zijn. Daarom zond Hij zijn eigen Zoon, om onder ons te wonen en voor ons te sterven, om onze zonden af te wasschen en ons nieuwe kleederen te geven, om ons geschikt te maken in Gods huis te wonen. Wanneer je God om iets vraagt, moet je zeggen: "Om Jezus Christus' wil." Jezus Christus is de Zoon van God.'

Na deze woorden ging de dominee voorzichtig de trap af, gevolgd door Jessica op hare bloote, vlugge voeten, en zij geleidde hem den naasten weg naar een van de groote straten der stad, waar hij afscheid van haar nam, zeggende: 'God zegene u, mijn kind!' op een toon, die Jessica's hart diep trof. Hij had haar zes stuivers gegeven, om haar ontbijt voor de drie volgende morgens te betalen, en met een gevoel, alsof zij zeer rijk was, keerde zij naar hare ellendige woning terug.

Den volgenden morgen vertoonde Jessica zich fier als een klant aan Daniëls stalletje, en betaalde hare zes stuivers vooruit. Hij was een weinig ongerust over haar verhaal, uit vrees, dat de dominee onderzoek naar hem zou doen; maar hij kon het kind niet weigeren dagelijks haar heerlijk ontbijt te komen halen. Als hij ontdekt werd, wilde hij liever beloven zijn koffiestalletje op te geven, dan de voorname menschen van zijne kerk te ergeren, maar nu dit nog niet het geval was zou het eene dwaasheid zijn, de bron te stuiten, die hem elke week zooveel geld opbracht.

Hoofdstuk IX.

Jessica's eerste gebed verhoord.

Elken Zondagavond kon men het ongeschoeide en ongedekte meisje met zelfvertrouwen naar de kerk zien stappen, waar de rijke en fatsoenlijke menschen God aanbaden; maar voordat zij hare plaats innam, kleepte zij zich met een kleinen mantel en hoed, die eens aan het oudste dochtertje van den dominee behoord hadden, en bij Daniëls kleed bewaard werden, zoodat zij er een weinig fatsoenlijker uitzag in de oogen der gemeente. De dominee had geen aandachtiger toehoorder, en hij zou het magere, ernstige gezichtje gemist hebben, als het eens niet te zien ware geweest op de plaats juist onder den preekstoel.

Bij het einde van elken dienst sprak hij een paar minuten met haar in de sacristie, doch dikwijls ook slechts een paar woorden, want hij was altijd zeer vermoeid na het preeken.

De twaalf stuivers, die altijd op den schoorsteenmantel gereed lagen, daar door Jeanne en Winnie bij beurten neêrgelegd, werden terstond, volgens belofte, aan Daniël overhandigd, als zij de kerk verliet, en zoo kreeg Jessica elken dag geregeld haar ontbijt. Maar eindelijk kwam er een Zondagavond waarop de dominee, naar den preekstoel gaande, het peinzende, hongerige gelaat miste, en de twaalf stuivers bleven onaangeroerd liggen op den schoorsteenmantel in de sacristie. Daniël keek elken morgen ongerust naar haar uit, maar geen Jessica sloop in het verborgen hoekje, om naast hem te komen zitten met haar ontbijt op den schoot, en met eene menigte vreemde dingen, die zij hem vragen moest. Hij gevoelde hare afwezigheid meer dan hij had kunnen denken. Het kind ging hem niet aan, zeide hij tot zich zelf, en toch gevoelde hij, dat zij hem wel aanging, en dat hij niet kon nalaten ongerust over haar te zijn. Waarom had hij nooit gevraagd, waar zij woonde? De dominee wist het, en een oogenblik dacht Daniël er aan het hem te gaan vragen, maar dat kon achterdocht verwekken. Hoe toch kon hij zooveel bezorgdheid verklaren, daar men veronderstelde, dat hij alleen van hare afwezigheid op Zondagavond in de kerk wist? Neen, het zou te gevaarlijk zijn, en bovendien, Jessica ging hem niet aan. Hij ging dus naar huis, keek zijn kasboek na, telde zijn geld en bevond tot zijne vreugde, dat hij bijna vijf duizend gulden had verzameld, en

dat er elke week meer bij kwam. Maar toen den volgenden Zondag Jessica's plaats weer ledig was, overwon de angst van den ernstigen koster zijne vrees en zijne voorzichtigheid. De dominee was naar de sacristie gegaan, en stond met zijn arm op den schoorsteenmantel geleund, en zijne oogen gevestigd op het onafgehaalde geld, dat Winnie daar vóór den dienst had neergelegd, toen er aan de deur werd geklopt, en Daniël met eerbiedige, doch aarzelende houding binnentrad.

‘Wel, Standring?’ zei de dominee, vragend.

‘Mijnheer,’ zeide hij, ‘ik ben ongerust over dat meisje, en ik weet, dat u eens bij haar geweest zijt; zij heeft het mij gezegd, en daarom ben ik zoo vrij u te vragen, waar zij woont, en ik zal gaan zien, wat er van haar geworden is.’

‘Dat is goed, Standring,’ antwoordde de dominee, ‘ik ben ook ongerust over het kind, en mijn meisjes evenzeer. Ik dacht er over, zelf te gaan, maar ik heb het juist zeer druk.’

‘Ik zal gaan, mijnheer,’ hernam Daniël snel; en nadat hij de noodige aanwijzingen omtrent Jessica's woonplaats ontvangen had, deed hij de lichten uit, sloot de deur en begaf zich op weg naar zijn eenzame woning. Maar ofschoon het al laat was dien Zondagavond, en Jessica's woning ver af lag, was Daniël toch te ongerust om naar zijne eenzame kamer terug te keeren. Het hielp niet, dat hij bij zich zelf redeneerde, terwijl hij op den hoek der straat stond, ontrust en verlegen, en zijn geweten geruststellende met de belofte, dat het 't eerste zou zijn, wat hij den volgenden morgen zou doen, nadat hij zijn koffiestalletje opge-

ruimd had. In het flauwe, schemerachtige licht van den zomeravond, die ten einde spoedde, verbeeldde hij zich Jessica's magere gedaante en bleek gezicht voor zich uit te zien gaan, en nu en dan om te zien, of hij haar volgde. Het was slechts verbeelding en hij lachte zich zelf een weinig uit, maar het was een schorre lach en hij had een benauwd gevoel in zijn keel; daarom knoopte hij zijn zondagsche jas stijf dicht over zijn borst, waar verleidelijk zijn zilveren horloge en ketting hingen, en begaf zich met snelle schreden naar het midden der stad. Het was nog niet geheel donker, toen hij het hofje bereikte, en hij zich door den nauwen ingang wrong, die er heen voerde; maar Daniël aarzelde, toen hij de staldeur opende en in de ledige, donkere ruimte staarde, waar hij niets kon onderscheiden. Hij dacht, dat hij beter deed heen te gaan, terwijl hij het veilig doen kon; maar terwijl hij stil stond met zijne hand op de roestige klink, hoorde hij eene flauwe, zachte stem door de reten van de zoldering boven hem.

‘Onze Vader,’ zeide de stem, ‘zend asjeblijft iemand bij mij, om Jezus Christus' wil, Amen.’

‘Hier ben ik, Jes,’ riep Daniël, terwijl hij zijn hart voelde bonzen, zooals hij het in jaren niet gevoeld had, en waardoor hij bijna geen adem kon halen, terwijl hij in de duisternis rondkeek, tot hij eindelijk flauwtjes de ladder onderscheidde, die naar den zolder voerde; zeer voorzichtig, maar met een drift, die hem zelf verbaasde, klom hij de krakende sporten van de ladder op, en trad de akelige kamer binnen, waar het kind in verlatenheid en donkerheid nederlag. Gelukkig had hij zijn lucifersdoosje in den zak, en

het eindje waskaars, waarmede hij gewoonlijk de lampen opstak, en een oogenblik later bescheen een lichtstraal Jessica's bleeke gelaatstreken. Zij lag op een stroobed onder het schuine dak, daar, waar de pannen nog niet afgevallen waren, met geen andere bedekking dan hare armelijke lompen, maar toen zij Daniëls gelaat over zich zag heenbuigen, schitterde er een heldere glimlach in hare oogen.

‘O!’ riep zij verheugd, maar met zwakke stem, ‘het is mijnheer Daniël! Heeft God u gezegd, dat u hier moest komen, mijnheer Daniël?’

‘Ja,’ zeide Daniël, bij haar nederknielende, en hare vermagerde hand in de zijne nemende, terwijl hij het verwarde haar van haar vochtig voorhoofd wegstreek.

‘Wat heeft Hij u gezegd, mijnheer Daniël?’ vroeg Jessica.

‘Hij heeft mij gezegd, dat ik een groot zondaar ben!’ antwoordde Daniël. ‘Hij heeft mij gezegd, dat ik een weinig nietig geld liever heb dan een arm, verlaten, hulpeloos kind, dat Hij mij gezonden had, om te zien, of ik haar om Zijntwil eenig goed wilde doen. Hij keek mij aan, door en door, en zeide: “Gij dwaas, in dezen nacht zal men uwe ziel van u afeischen, en hetgeen gij bereid hebt, wiens zal het zijn?” En ik kon Hem niets antwoorden, Jes. De dag van afrekening was gekomen, en ik kon Hem geen woord antwoorden.’

‘Bent u dan geen goed man, mijnheer Daniël?’ fluisterde Jessica.

‘Nee, ik ben een ellendige zondaar!’ riep hij uit, terwijl de tranen hem langs de wangen rolden. ‘Ik ben gedurig in Gods huis geweest, maar alleen om geld te verdienen; ik ben ijverig en braaf geweest,

maar ook alleen om geld te verdienen; en nu ziet God mij aan en zegt: Gij dwaas! O, Jes, Jes! jij bent meer geschikt om naar den hemel te gaan, dan ik ooit in mijn leven geweest ben.'

'Waarom vraagt u Hem niet u goed te maken, om Jezus Christus' wil?' vroeg het kind.

'Ik kan niet,' zeide hij. 'Ik heb Zondag aan Zondag neêrgezeten, als de dominee bad, maar altijd dacht ik er aan, hoe rijk sommige van de menschen waren, die rijtuigen hielden. Ik heb altijd het geld lief gehad en aangebeden, en ik heb jou bijna van honger laten sterven, liever dan gevaar te loopen mijne winst te verliezen. Ik ben een zondig mensch.'

'Maar u weet, wat de dominee dikwijls zegt,' fluisterde Jessica: 'Hierin is de liefde, niet dat wij God lief gehad hebben, maar dat Hij ons lief gehad heeft, en Zijn Zoon gegeven heeft tot eene verzoening voor onze zonden.'

'Ik heb het zóo dikwijls gehoord, dat ik het niet meer voel,' zeide Daniël. 'Ik placht het den dominee gaarne te hooren zeggen, maar nu gaat het 't eene oor in en het andere uit. Mijn hart is zeer hard, Jessica.'

Bij het flauwe schijnsel der kaars, zag Daniël de peinzende oogen van Jessica met een droevigen, liefhebbenden blik op hem rusten; toen hief zij de zwakke hand naar haar gezicht op, en legde die over hare gesloten oogleden, en hare koortsachtige lippen bewogen zich langzaam.

'God,' zeide zij, 'maak asjeblieft het hart van mijnheer Daniël zacht, om Jezus Christus' wil, Amen.'

Zij sprak niet weder, en Daniël ook niet, gedurende

eenigen tijd. Hij trok zijn Zondagsche jas uit, en legde die over de magere, bibberende gedaante, die zelfs op dezen zomeravond van koude beefde, en terwijl hij dit deed, herinnerde hij zich de woorden, die de Heer zegt, dat Hij op den oordeelsdag zal uitspreken:

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

‘Voor zooveel gij dit aan een van deze minste mijner broederen gedaan hebt, hebt gij het Mij gedaan.’

Daniël Standing voelde zijn hart met liefde tot den Zaligmaker neigen, hij boog zijn hoofd over zijne handen en riep, uit de diepte van een verslagen hart: ‘O God! wees mij zondaar genadig.’

Hoofdstuk X.

De schaduw des doods.

Er werd den volgenden morgen geen koffiestalletje onder de spoorwegbrug opgeslagen, en de gewone klanten van Daniël stonden verbaasd, toen zij het hoekje, waar zij gewoon waren hun ontbijt te gebruiken, ledig vonden. Het zou hun nog meer verwonderd hebben, indien zij hadden kunnen zien, waarmede hij zich op den ellendigen zolder bezighield. Hij had eene vriendelijke vrouw uit de buurt opgedragen voedsel en brandstof te koopen, en den geheelen nacht had hij bij Jessica gewaakt, die licht in het hoofd en ijlende was, maar in hare onsamenhangende gedachten en woorden sprak zij dikwijls tot God, en bad voor haren heer Daniël. De buurvrouw verhaalde hem, dat de moeder van het kind eenige dagen te voren weggegaan was, omdat zij vreesde dat Jessica eene besmettelijke ziekte had, en dat zij alleen haar van tijd tot tijd had verzorgd. Zoodra de morgen aanbrak zond hij om een dokter, en nadat hij diens toestemming verkregen had, wikkelde hij de arme, verlaten Jessica in zijn jas, en haar zachtkens in zijne armen de ladder afdragende, bracht hij haar in een rijtuig, dat de buurvrouw voor den ingang van het hofje had laten komen. Hij had besloten, haar naar zijn eigen, eenzame woning te brengen; en toen de eigenares van zijne kamers, met de handen in de zij, in hare deur ging staan, om het ellendige, verwaarloosde kind den toegang te versperren, werd haar het

zwijgen opgelegd door het blinken van een goudstuk, dat Daniël in hare harde hand liet glijden. Met de post van dien namiddag kreeg de dominee den volgenden brief:

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

Weleerwaarde Heer!

Als gij zoo goed wilt zijn onder mijn nederig dak te komen, zult gij het genoeg hebben de kleine Jessica te zien, die aan den rand des grafes is, tenzij God in zijne genade haar herstelle. Hopende, dat gij deze vrijheid zult verschoonen, daar ik het kind niet kan verlaten, noem ik mij met achting

Uw onderdanigen dienaar:

DANIËL STANDRING.

P.S. Jessica verzoekt hare eerbiedige groeten aan de juffrouwen Jeanne en Winnie.'

De dominee legde het boek, waarin hij zat te lezen, ter zijde, en vertrok zonder dralen naar de woning van zijn koster. Daar lag Jessica rustig op Daniëls bed, maar de magere trekken waren doodelijk bleek, en in de ingezonken oogen scheen nog slechts een wegstervend licht. Ze was te zwak om het hoofd om te draaien toen de deur open ging, en de dominee hield een oogenblik stil, naar haar en Daniël ziende, die aan het hoofd van het bed gezeten, de papieren in zijn lessenaar doorbladerde, en nog eens de spaarpenningen van zijn geheele leven natelde. Maar toen de dominee in het midden van de kamer kwam, bedekte een hoogrood de wangen van Jessica.

‘O, dominee,’ riep zij, ‘God heeft mij alles gegeven wat ik wenschte, behalve dat Hij mijnheer Daniël nog niet betaald heeft voor de koffie, die hij mij placht te geven.’

‘O, maar God heeft mij meer dan dubbel betaald!’ zeide Daniël, opstaande om den dominee te ontvangen. ‘Hij heeft mijne eigene ziel daarvoor in de plaats gegeven. Mag ik zoo vrij zijn eens met u te spreken, dominee? Gij zijt een zeer geleerd man en een groot prediker, en vele menschen verdringen zich om u te hooren, zoodat ik dikwijls zeer verlegen ben om plaatsen voor hen te vinden; maar terwijl ik iederen Zondag naar u luisterde, verloor ik mijn ziel, en u hebt nooit aan mij gevraagd, ofschoon u mij honderden malen gezien hebt: ‘Standring, zijt gij een gered zondaar?’

‘Standring,’ zeide de dominee op een toon van groote droefheid en berouw, ‘ik heb het altijd voor eene uitgemaakte zaak gehouden, dat gij een Christen waart.’

‘Ach!’ vervolgde Daniël nadenkend, ‘maar God had iemand nodig om mij die vraag te doen, en daar Hij niemand in de gemeente vond, zond Hij dit arme, kleine meisje tot mij. Wel, het kan mij nu niet meer schelen het u te zeggen, zelfs al moet ik er mijn betrekking om verliezen, maar sedert langen tijd, bijna tien jaren, heb ik op werkdagen een koffiestalletje in de stad gehouden, en door elkander zes gulden in de week verdiend; maar ik was bang, dat de kerkvoogden de zaak niet zouden goedkeuren, als beneden mij zijnde, en daarom heb ik er een diep geheim van gemaakt, en altijd des morgens vroeg gesloten. Ik was het, die Jessica haar kopje koffie verkocht, waarvoor u betaald hebt, mijnheer.’

‘Daar is geen kwaad in, mijn goede man,’ zeide de dominee vriendelijk, ‘gij hoeft er geen geheim van te maken.’

‘Wel,’ hernam Daniël, de vragen die dit arme schepseltje mij gedaan heeft, zijn sneller en dieper in mijn geweten gedrongen dan al uw preeken, als ik het zeggen mag. Hoe dikwijls is zij 's morgens niet bij mij gekomen, en dan keek zij mij met hare lieve oogen aan en vroeg: ‘Hebt u den Heere Jezus niet lief, mijnheer Daniël?’ ‘Bent u niet blijde, dat God uw Vader is, mijnheer Daniël?’ ‘Komen wij elken dag dichter bij den hemel, mijnheer Daniël?’ En eens op een dag zeide zij: ‘Bent u van plan al uw geld aan God te geven, mijnheer Daniël?’ O! die vraag heeft mij inderdaad tot nadenken gebracht, en zij is tot heden toe nooit beantwoord. Terwijl ik hier bij het bed zat heb ik al mijn geld geteld; het is f 4764.85, en ik heb gezegd: ‘Heere, het is alles

het uwe, en ik zou het liever tot den laatsten stuiver toe willen missen, dan het kind te verliezen, als het Uw gezegende wil is haar leven te sparen.'

Daniëls stem beefde bij de laatste woorden, en zijn gelaat zonk op het kussen neêr, waar Jessica's zwak en onbeweeglijk hoofdje op rustte. Er lag een onbeschrijfelijk lieve glimlach op haar gelaat, alsof een wonderlijk geluk haar deel geworden was, en zij lichtte een harer vermagerde handen op om het moede hoofd op te doen steunen terwijl zij de oogen sloot, en die met de andere hand bedekte.

'Onze Vader,' zeide zij met zachte stem, welke nochtans verstaanbaar was voor den dominee en den koster, 'ik heb u gevraagd mij thuis in den hemel te doen komen, maar als mijnheer Daniël mij noodig heeft, laat mij dan asjeblieft nog wat blijven, om Jezus Christus' wil, Amen!'

Gedurende eenige minuten na het gebed van Jessica was er een diep, onafgebroken stilzwijgen in de kamer. Daniël hield nog het gelaat in het kussen verborgen, en de dominee stond er bij met gesloten oogen, alsof ook hij bad. Toen hij weêr opkeek naar het arme, verlaten kind, zag hij, dat de zwakke hand van haar gezicht was gegleden, waarop rust en vrede te lezen waren, terwijl haar adem zwak maar geregeld door de geopende lippen kwam. Hij nam haar kleine hand in de zijne met een gevoel van vrees en droefheid, maar in plaats van de akelige koude des doods, voelde hij de aangename warmte en vochtigheid des levens. Hij raakte Daniëls schouder aan, en toen deze zijn hoofd met plotselingen schrik oplichtte, fluisterde hij hem toe: 'Het kind is niet gestorven, maar slaapt.'

Eer Jessica geheel genezen was, huurde Daniel een huisje voor zich en zijn pleegkind, om in te wonen. Hij deed overal onderzoek naar hare moeder, maar zij werd nooit weêr in hare oude wijk gezien, en hij

Deze afbeelding
wordt uit voorzorg
niet getoond

was zeer verheugd, dat er niemand was, om hem van Jessica te scheiden. Toen zij sterk genoeg was, maakten zij menige prettige wandeling te zamen in den vroegen morgen, als zij hunne schreden naar de spoorwegbrug

richtten, waar het meisje hare plaats achter het stalletje innam, en spoedig de dagelijksche klanten leerde bedienen; en menige gelukkige dag werd er doorgebracht met het vegen en schoonmaken van de kerk, waar zij eerst zóó stil was binnengeslopen. Het was hare grootste vreugde, voor den preekstoel, de sacristie en de bank, waar de kinderen van den dominee zaten te zorgen, terwijl Daniël en de vrouw, die hij daartoe aangenomen had, het overige van het gebouw schoonmaakten. Menigen Zondag ook dachten de dominee in zijn preekstoel, en zijne dochterjes in hunne bank, en Daniël, terwijl hij zacht door de koorgangen liep als hunne oogen het levendige, ernstige, gelukkige gelaat van Jessica aanschouwden, aan den eersten keer, toen zij haar in het midden der gemeente zagen zitten, en aan Jessica's eerste gebed.